

Johs. Christiansen: Min bevæggrund til at stille mit spørgsmål er ligetil. Efter min opfattelse kan man ikke være den nuværende form for civilarbejdstjeneste bekendt. Den er efter min og manges skøn ikke en demokratisk kulturation helt værdig. Engang var Danmark et foregangsland i sin behandling af militærnægtere, i dag er dette så langt fra tilfældet, at vi på dette område vel nærmest må siges at være en kende underudviklet. Her ønsker jeg af hensyn til den korte taletid imidlertid kun at pege på tre af de forhold, der taler for en revision af militærnægterloven.

For det første hersker der så uensartede tilstande i de tre lejre, vi har, at der må være tale om vilkårlighed et af stederne. For det andet er flere af de arbejdsopgaver, der bydes de arbejdspligtige, af en sådan karakter, at de nærmest er for en hån at regne imod de evner og den uddannelse, som nægterne gennemgående er i besiddelse af. For det tredje hjemler nugældende lov en strafpraksis, som efter min vurdering ikke kan tolereres i længden.

Hvad det første af disse tre forhold angår, må jeg her nøjes med at henvise til det utal af klager, der foreligger fra en enkelt af lejrene. Jeg tror ikke, den højtærede indenrigsminister er i tvivl om, hvilken lejr jeg sigter til.

Om arbejdsopgaverne vil jeg gerne sige, at når man betænker, hvilket udsnit af dansk ungdom det er, der kommer på tale her, bør der tages et rimeligt hensyn til arten af det arbejde, man sætter de pågældende til. Det bør ikke alene være arbejde, som i nogen grad svarer til det intellekt og den uddannelse, de har; det bør også være arbejde, som de unge kan se en mening i, det vil sige arbejde, hvis rette udførelse tjener en virkelig samfundsinteresse, iøvrigt meget gerne også sådanne arbejder, der på nationalt eller internationalt plan træder i en social, en kulturel eller en humanitær hjælpeidés tjeneste.

Det tredje forhold, jeg peger på, angår som nævnt den anvendte strafpraksis i tilfælde af, at en nægter forser sig. Jeg angler ikke efter nogen speciel form for blødsødenhed, jeg efterlyser kun billighed og fornuft. Begge disse egenskaber karakteriserede loven af 1933. Beklageligvis blev strafferammerne stærkt udvidet ved lovens

revision i 1952. Hvis forseelsen er så alvorlig, at offentlig undersøgelse kan dekretes, kan fængsel i indtil 15 måneder idømmes. De forseelser, det i så fald drejer sig om, er dels arbejdsforhold, dels grov eller gentagen ulydighed, og set i belysning af, at det er forseelser, der forekommer i en civil arbejdslejr, tør man vist godt betegne straffe af den art som urimelig hårde. Endnu hårdere forekommer det mig dog at være, at unge nægtere af sekten Jehovas Vidner i flere tilfælde er idømt 22 måneders fængsel nemlig som følge af, at disse unge principielt overhovedet nægter at udføre lejrarbejde.

Alt i alt er der på baggrund af, hvad jeg i disse fem minutter har haft mulighed for at fremføre, vægtige motiver for gennem udvalg eller kommission at tage de forhold, militærnægterne er underkastet, op til en samlet overvejelse med en lovrevision for øje. Jeg skal da slutte med at udtale håbet om, at den højtærede indenrigsminister kan give et imødekomende svar på det spørgsmål, jeg har stillet.

Indenrigsministeren (Carl Petersen): Som svar på det ærede medlems spørgsmål til mig, om jeg efter overvejelser i udvalg eller kommission vil medvirke til gennemførelse af en mere tidssvarende form for militærnægternes aftjening af civilarbejdspligten, vil jeg gerne sige, at man må huske på, at den civile arbejdstjeneste er en erstatning for den militære værnepligt, og udgangspunktet for min besvarelse af det stillede spørgsmål er derfor, at militærnægterne skal behandles som andre værnepligtige, bortset fra den væbnede tjeneste og tjenestetiden. En udvikling henimod mere tillokkende arbejdsopgaver for nægterne vil derfor kunne stride mod denne lighedsgrundsætning og kunne medføre en forøgelse af militærnægternes antal, som ikke er ønskelig.

Hertil kommer, at det er nødvendigt at tilrettelægge arbejdsopgaverne på en sådan måde, at der ikke påføres det frie arbejdsmarked konkurrence.

Der er imidlertid foreløbig tilstrækkeligt med arbejdsopgaver i lejrenes umiddelbare nærhed. Her kan nævnes arbejder, som statsskovvæsenet og klitdirektoratet meget gerne ser udført, men som det vanskeligt